

PARLAMENTUL EUROPEAN

2009 - 2014

Comisia pentru afaceri externe

2010/2299(INI)

17.2.2011

PROIECT DE RAPORT

referitor la dezvoltarea politicii de securitate și apărare comune
în urma intrării în vigoare a Tratatului de la Lisabona
(2010/2299(INI))

Comisia pentru afaceri externe

Raportor: Roberto Gualtieri

PR_INI

CUPRINS

Pagina

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN3

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN

referitoare la dezvoltarea unei politici de securitate și apărare comune în urma intrării în vigoare a Tratatului de la Lisabona
(2010/2299(INI))

Parlamentul European,

- având în vedere titlul V din Tratatul privind Uniunea Europeană,
- având în vedere Strategia europeană de securitate intitulată „O Europă mai sigură într-o lume mai bună”, adoptată de Consiliul European la 12 decembrie 2003, și raportul privind punerea în aplicare a acesteia, intitulat „Asigurarea securității într-o lume în schimbare”, aprobat de Consiliul European la 11-12 decembrie 2008,
- având în vedere concluziile Consiliului Afaceri Externe (Apărare) privind PSAC adoptate la 9 decembrie 2010,
- având în vedere rezultatele summitului Regatul Unit - Franța privind cooperarea în domeniul securității și apărării din 2 noiembrie 2010,
- având în vedere Decizia Consiliului din 26 iulie 2010 privind organizarea și funcționarea Serviciului european de acțiune externă,¹
- având în vedere Rezoluția sa din 23 noiembrie 2010 referitoare la cooperarea civilo-militară și dezvoltarea unor capacități civilo-militare,²
- având în vedere Rezoluția sa din 10 martie 2010 referitoare la punerea în aplicare a Strategiei europene de securitate și a politicii de securitate și apărare comune,³,
- având în vedere articolul 48 din Regulamentul său de procedură,
- având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri externe (A7-0000/2011),

Politica externă și de securitate

1. reamintește că sistemul internațional trece printr-o schimbare rapidă și profundă, determinată de transferul de putere către actorii internaționali emergenți și aprofundarea interdependenței între afacerile economice și financiare, schimbările climatice, deficitul de energie și de resurse și provocările de securitate interconectate;
2. recunoaște că, într-un context global turbulent și într-un moment de criză economică și financiară, Uniunea Europeană este chemată să devină un actor autonom strategic care să își susțină valorile, să își urmărească interesele și să își protejeze cetățenii prin dezvoltarea

¹ JO L 201, 3.8.2010, p. 30-40.

² Texte adoptate, P7_TA(2010)0419.

³ JO C 349E, 22.12.2010, p. 63.

unei viziuni comune a principalelor provocări și amenințări și prin alinierea resurselor sale pentru a oferi un răspuns în acest sens, contribuind astfel la menținerea păcii și a stabilității internaționale, inclusiv prin urmărirea multilateralismului eficient;

3. reamintește că autonomia strategică în chestiunile de securitate presupune, pentru Uniunea Europeană, capacitatea de a conveni asupra unor obiective politice comune și a unor orientări strategice, de a stabili parteneriate strategice cu o gamă largă de organizații internaționale și state, de a colecta informații adecvate și de a genera analize și evaluări comune, de a valorifica și, acolo unde este necesar, de a regrupa resursele financiare, militare și civile necesare, de a planifica și derula operațiuni eficiente de gestionare a crizelor în cadrul întregii game de misiuni de tip Petersberg, precum și de a crea un cadru și de a pune în aplicare politica de apărare comună, constituind primele baze concrete pentru dezvoltarea unei apărări comune.
4. subliniază că noua politică de securitate și apărare comună (PSAC) introdusă de Tratatul de la Lisabona oferă o declarație politică fermă cu privire la intenția Uniunii de a acționa ca o forță de stabilitate în lume și oferă un cadru juridic clar pentru consolidarea capacităților sale de urmărire a politicii sale externe și de securitate, printr-o abordare cuprinzătoare fundamentată pe toate instrumentele aflate la dispoziția Uniunii și a statelor membre pentru a preveni și gestiona crizele și conflictele, precum și pentru a construi o pace de durată;
5. în special, reamintește că:
 - (a) PESC și PSAC (aceasta din urmă fiind parte integrantă a PESC) au fost incluse în cadrul instituțional cu caracter juridic obligatoriu al principiilor UE (democrația, statul de drept, universalitatea și indivizibilitatea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, respectarea demnității umane, principiile egalității și solidarității, precum și respectarea principiilor Organizației Națiunilor Unite și a cartei dreptului internațional) și obiectivele lor au fost fuzionate cu obiectivele generale ale politicii externe a UE;
 - (b) în desfășurarea politicii externe și de securitate, inclusiv în cadrul PSAC, Uniunea trebuie să asigure coerența între diferitele domenii ale acțiunii sale externe precum și între acestea și alte politici;
 - (c) Înalțul Reprezentant dirijează PESC, propune decizii și misiuni PSAC, precum și utilizarea resurselor naționale și a instrumentelor Uniunii împreună cu Comisia și, după caz, coordonează aspectele civile și militare ale acestora, prezidează Consiliul Afaceri Externe, fiind, în același timp, vicepreședintă a Comisiei, responsabilă atât cu relațiile externe, cât și cu coordonarea și coerența întregii acțiuni a Uniunii pe plan extern;
6. subliniază că sarcina asigurării coerenței, astfel cum este definită de tratat, noua formulare a articolului 40 din TUE (care prevede că punerea în aplicare atât a PESC, cât și a altor politici ale UE nu afectează aplicarea procedurilor respective) și jurisprudență recentă a CEJ (a se vedea cauza SALW) protejează atât prevalența metodei comunitare, cât și caracteristicile distinctive și prerogativele PESC, încurajând, în același timp, convergența diferitelor politici, instrumente, resurse și temeuri juridice într-o abordare holistică, prin care securitatea devine un obiectiv transversal al acțiunii externe și interne

a UE, iar PSAC este unul dintre instrumentele acesteia; în acest context, observă că mijloacele civile și militare pot fi desfășurate și în alte situații decât misiunile PSAC, cum a demonstrat în practică Statul Major al UE în coordonarea capacităților militare din timpul inundațiilor din Pakistan din vara anului 2010;

7. prin urmare, regretă că, la peste un an de la intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona, nu există încă semne clare ale unei abordări holistice a UE post-Lisabona, prin care să poată fi depășite tradiționalele bariere procedurale și instituționale, păstrând, în același timp, prerogativele juridice respective atunci când este în joc securitatea cetățenilor europeni;
8. este convins că o politică credibilă de securitate externă necesită o interdependență aprofundată între statele membre și o coeziune internă îmbunătățită, alături de încredere reciprocă și solidaritate, similar cu ceea ce s-a realizat în domeniul securității interne prin cooperarea Schengen (statele Schengen, prin protejarea propriilor frontiere, protejează frontierele altor state membre, normele naționale dobândesc o sferă continentală, iar sarcinile legate de protecția securității naționale pot fi, de asemenea, efectuate pe teritoriul unui alt stat sau în echipe comune care acționează în conformitate cu standardele europene;
9. solicită Consiliului European să își îndeplinească sarcina de a identifica interesele strategice și obiectivele politice ale UE prin elaborarea unei strategii europene de politică externă adaptată la evoluțiile pe plan internațional, care ar trebui să se bazeze pe convergența reală a diferitelor dimensiuni ale acțiunii externe a UE și să fie supusă unei revizuirii periodice;
10. solicită Consiliului European și președintelui său să inițieze această acțiune prin implicarea într-un dialog politic cu Parlamentul European și să discute recomandările Parlamentului; susține că un astfel de dialog este necesar, în lumina noilor dispoziții din tratat și a necesității de a stabili și de a pune în aplicare strategia de politică externă, pornind de la o abordare cuprinzătoare eficientă;
11. subliniază că transcenderea structurii instituționale bazate pe piloni, integrarea deplină a PESC/PSAC în cadrul obiectivelor și principiilor UE și rolul conferit Parlamentului European ca organism care reprezintă direct cetățenii UE, fac din Parlament o sursă vitală de legitimitate democratică pentru PESC/PSAC și conferă greutate dreptului său de a se aștepta ca opiniile și recomandările sale să fie luate în considerare într-un mod corespunzător;
12. în plus, subliniază că, în temeiul Tratatului, Înalțul Reprezentant este supusă unui vot de aprobare din partea Parlamentului European și că Parlamentul participă la luarea de decizii cu privire la bugetul acțiunii externe a UE, inclusiv misiunile civile din cadrul PESC și PSAC și costurile administrative generate de coordonarea militară a UE, precum și că acordul său este esențial pentru a traduce strategiile UE în legi și pentru a încheia acorduri internaționale, inclusiv acordurile care vizează, în principal, PESC, singura excepție fiind acordurile care vizează exclusiv PESC;
13. consideră că renunțarea la Tratatul UEO și desființarea Adunării Uniunii Europei Occidentale sunt în concordanță cu noul cadru juridic creat prin Tratatul de la Lisabona și

nu crede că desființarea Adunării va lăsa un vid în care VP/ÎR, Consiliul și Comisia ar putea acționa în afara controlului parlamentar; își afirmă voința de a consolida cooperarea cu parlamentele naționale din UE în exercitarea controlului democratic asupra PESC și PSAC, cu scopul de a consolida reciproc influența asupra opțiunilor politice ale altor instituții europene și ale statelor membre;

14. indică rolul pe care tratatele l-au conferit Comisiei în îndeplinirea politicilor și a măsurilor aparținând altor sfere ale acțiunii externe a UE, în propunerea de inițiative legislative, în implementarea bugetului și gestionarea programelor comunitare, precum și în organizarea reprezentării externe a UE în afara PESC; invită Consiliul, Comisia și Parlamentul să își consolideze cooperarea în scopul de a crea, fără a-și încălca reciproc prerogativele, o coerență între diferitele zone ale acțiunii externe a UE, în vederea unei utilizări mai eficiente a instrumentelor PSAC;
15. subliniază că puterile și responsabilitățile Înalțului Reprezentant nu constituie doar o „dublă responsabilitate”, ci echivalează și cu fuzionarea funcțiilor și a temeiurilor juridice, astfel că ÎR deține un rol central în procesul de relaționare coerentă a diverselor instrumente, actori și proceduri ale acțiunii externe a UE; solicită Înalțului Reprezentant să își interpreteze rolul ca unul în continuă evoluție și îi cere ca, simultan cu purtarea unui dialog constructiv cu Parlamentul, să se angajeze la un efort dublu de a promova în mod activ un consens politic între statele membre cu privire la direcțiile strategice și opțiunile de politică pentru PESC și PSAC, precum și de a conferi coerență, de a coordona în mod eficient și de a exploata pe deplin potențialul ca PESC-PSAC să acționeze în sinergie cu alte sectoare ale acțiunii externe a UE și cu politicile interne cu impact și implicații la nivel extern;
16. consideră că SEAE are un rol-cheie în antrenarea unei abordări cuprinzătoare și eficiente bazate pe integrarea deplină a PSAC, PESC și a celorlalte dimensiuni ale acțiunii externe a UE, începând cu politica de cooperare pentru dezvoltare; salută rezultatul negocierilor, care a servit la stabilirea SEAE ca structură care să asiste instituțiile UE și diferitele dimensiuni ale acțiunii externe a UE și care i-au conferit o gamă largă de competențe și responsabilități, oferindu-i, în același timp, o legătură solidă cu Comisia, fără a afecta în vreun fel prerogativele acesteia; speră că responsabilitatea atribuită SEAE pentru planificarea strategică a principalelor instrumente financiare legate de acțiunile externe ale UE se va traduce într-o utilizare cu adevărat coerentă a acestora pentru aprofundarea principiilor și obiectivelor UE;
17. își reafirmă convingerea că structurile și capacitățile de gestionare a crizelor civile și militare ar trebui să fie coordonate mai îndeaproape și să acționeze cu o mai mare sinergie în cadrul abordării globale, fără a afecta distincțiile dintre rolurile civile și militare și diferitele proceduri decizionale și ierarhia de comandă;
18. deplânge faptul că organigrama provizorie a SEAE nu include „structura corespunzătoare” care, în conformitate cu acordurile de la Madrid, urmează să integreze în structurile PSAC diversele unități ce se ocupă de planificarea și programarea răspunsului la crize, prevenirea conflictelor și consolidarea păcii; solicită înființarea unui consiliu de gestionare a crizelor, cu personal provenit de la CMPD, CCPC, EUMS, SITCEN UE, unitățile de consolidare a păcii, de prevenire a conflictelor, de mediere și de

politică de securitate, președinția COPS, birourile geografice și alte departamente de politici implicate, după caz, și de la structurile de ajutor umanitar și protecție civilă ale Comisiei, plasat sub autoritatea ÎR și a Secretarului-General executiv și coordonat de directorul general pentru răspunsul la situații de criză; solicită Înalțului Reprezentant și Comisiei să ofere consiliului un sistem eficient de alertă și de urgență și un centru operațional unificat extins, plasat în cadrul SEAE, care să permită monitorizarea 24 de ore pe zi, 7 zile pe săptămână, evitându-se astfel actuala suprapunere operațională (șapte centre operaționale) care nu corespunde nevoii unui sistem adecvat de monitorizare și reacție rapidă care să se ocupe de crize;

19. consideră că acest consiliu de gestionare a crizelor ar trebui să fie responsabil, pe de o parte, cu planificarea în ceea ce privește potențialul teatrelor și scenariilor de criză și, în al doilea rând, cu gestionarea răspunsului practic în caz de criză, lucrând atât la Bruxelles, cât și pe teren, pentru a coordona utilizarea diverselor instrumente financiare și desfășurarea capacităților disponibile ale UE, fără a submina procedurile decizionale specifice și bazele juridice aplicabile pentru desfășurarea capacităților civile și militare în cadrul PSAC/PESC sau pentru utilizarea instrumentelor Comunității;
20. subliniază necesitatea de a consolida structurile, departamentele, și unitățile de răspuns la crize civile din cadrul SEAE și al Comisiei, răspândindu-le și organizându-le într-un mod mai rațional și, în special:
 - (a) solicită extinderea unității CPCC responsabile cu planificarea operațională a misiunilor civile;
 - (b) reiterează apelul ca personalul Comisiei care a planificat și programat în trecut Instrumentul de stabilitate, articolul 3 - măsuri de răspuns în caz de criză, să fie integrat în structurile de gestionare a situațiilor de criză și consolidare a păcii din cadrul SEAE și, în special, ca fostele posturi Relex/A2 alocate Unității 2 aferente noilor instrumente de politică externă (12 AD și 5 AST) să fie transferate la SEAE; subliniază faptul că acest transfer este o condiție care trebuie îndeplinită pentru a elibera rezerva sub rubrica corespunzătoare din bugetul Comisiei;
 - (c) sprijină centrul proiectat de servicii comune pentru gestionarea misiunilor PSAC, și anume un birou interinstituțional care combină Unitatea 3 a Comisiei (Operațiunile PESC aferente instrumentelor de politică externă - fosta Relex/A3) și Unitatea de asistență a misiunii CPCC; constată că, prin eliberarea șefilor de misiuni de sarcinile administrative, noul birou își va asuma responsabilitățile legate de personal, logistică, achiziții și finanțare ale misiunilor civile din cadrul PSAC (care ar dobândi personalitate juridică) cu scopul de a garanta o mai mare eficiență atât prin regruparea funcțiilor administrative, începând cu selecția și recrutarea personalului, cât și prin centralizarea achizițiilor și a gestionării echipamentelor;
21. deplânge rezultatele slabe obținute de către procesul obiectivului civil global pentru 2010 în ceea ce privește capacitățile civile și, în special, discrepanța dintre personalul desemnat de statele membre pe hârtie și cifrele disponibile efectiv pentru misiuni, progresele modeste în ceea ce privește formarea resurselor umane (inexistența unor standarde comune, un număr limitat de programe de formare încărcate în programul de oportunități de formare Schoolmaster din cadrul aplicației Goalkeeper); invită Înalțul Reprezentant,

Consiliul și statele membre să ia măsuri coordonate pentru a reactiva dezvoltarea capacităților civile, în special în ceea ce privește recrutarea, formarea și desfășurarea;

Securitate și apărare

22. susține că capacitățile militare fiabile sunt o condiție sine qua non pentru o PSAC de sine stătătoare și că o abordare cuprinzătoare și eficientă ar putea fi exercitată în diferite moduri, nu în ultimul rând pentru scopuri civile, în conformitate cu principiile care stau la baza acțiunii UE pe scena internațională și cu natura autodeterminată a ordinii juridice a UE;
23. regretă contrastul puternic între cele 200 de miliarde de euro cheltuite anual de statele membre pentru apărare, lipsa de mijloace aflate la dispoziția UE și conferințele exasperant prelungite de constituire a forțelor pentru operațiunile militare ale UE, într-un moment în care există capacități și personal în exces;
24. constată cu îngrijorare că austeritatea economică actuală ar putea conduce la reduceri care nu au fost concertate la nivel european și la o continuă suprapunere care ar putea pune PSAC ca atare în discuție, în vreme ce rezultatul final ar trebui să fie impulsivarea statelor membre către cheltuieli mai inteligente pentru apărare, prin care acestea ar regrupa și împărți o proporție mai mare a capacităților lor de apărare, bugetul, și cerințele de securitate, simultan cu obținerea unei securități mai solide pentru cetățenii lor;
25. deplânge suprapunerea la scară largă a programelor de apărare în cadrul Uniunii, cum ar fi cele peste 20 de programe pentru vehicule blindate, 6 programe diferite pentru submarine de atac, 5 programe pentru rachete sol-aer și 3 programe pentru aeronave de luptă, ceea ce înseamnă că nu se realizează economii de scară, că sunt irosite resurse economice limitate și că prețurile echipamentelor europene de apărare sunt exagerate;
26. susține că toate punctele de mai sus ar trebui să fie abordate prin intermediul unei soluții politice clare pe termen lung, utilizând pe deplin potențialul oferit de Tratatul de la Lisabona, și că orice politică de apărare comună menită să ducă treptat spre o apărare comună trebuie să contribuie la consolidarea capacității UE de a răspunde în caz de criză și la consolidarea unei păci pe termen lung și, mai presus de toate, să garanteze autonomia strategică a Europei, evitând pericolul ca poziția sa să se deterioreze pe scena mondială; solicită parlamentelor naționale să se angajeze într-o inițiativă comună adecvată în raport cu partenerii lor instituționali și solicită ca o reuniune specială a Consiliului European să fie devotată apărării europene; își reînnoiește apelul pentru o Carte albă privind apărarea europeană;
27. ia act de inițiativa franco-britanică din 2 noiembrie 2010 privind cooperarea în domeniul securității și apărării și speră că aceasta va acționa ca o rampă de lansare pentru viitoarele progrese la nivel european, în conformitate cu cadrul instituțional și cerințele de raționalizare și integrarea tehnologică, industrială și operațională care au stat la baza acesteia;
28. constată că, pe lângă faptul că este o necesitate politică, Cooperarea structurală permanentă (PESCO), astfel cum este prevăzută în tratat, ia forma unei obligații juridice și nu a unei opțiuni (adică statele membre „stabilesc”, nu „pot stabili”); solicită

Consiliului și statelor membre să remedieze nereușita de până în prezent de a lua măsuri în acest domeniu, prin stabilirea urgentă a obiectivelor și a fondului PESCO, implicând statele membre într-o măsură cât mai mare și, nu în ultimul rând, evaluând oportunitatea punerii în aplicare pe baza geometriei variabile;

29. consideră că rolul miniștrilor apărării trebuie să fie consolidat atât în cadrul Consiliului Afaceri Externe, cât și în cadrul AEA; susține că reuniunile ar trebui să fie mai frecvente decât în prezent;
30. recomandă să se analizeze în mod serios adevărata semnificație a clauzei privind asistența reciprocă în caz de agresiuni armate pe teritoriul unui stat membru, abordând problemele nerezolvate în ceea ce privește dispozițiile de punere în aplicare, care au fost eliminate din proiectul de tratat privind funcționarea Uniunii Europene; solicită elaborarea de orientări politice, o necesitate imperioasă care a apărut, nu în ultimul rând, de la recenta suprimare a Tratatului modificat de la Bruxelles (UEO);
31. recunoaște că, în cadrul procesului de dezvoltare a PSAC, a sosit momentul ca succesul politic și instituțional să fie urmat de o realizare reală în ceea ce privește capacitățile militare; subliniază faptul că dispozițiile introduse de Tratatul de la Lisabona oferă un mare potențial pentru promovarea dezvoltării acestor capacități și pentru stabilirea unui cadru progresiv pentru politica de apărare a UE, susținând că acestea trebuie să fie utilizate în mod eficient, ca o chestiune urgentă;
32. recomandă ca statele membre să se angajeze pe deplin în ceea ce privește asigurarea și durabilitatea capacităților militare, adaptându-se tendinței de accentuare a aspectului calitativ; susține cererile formulate cu ocazia reuniunii informale a miniștrilor apărării de la Gent, în documentul germano-suedez și în inițiativa Weimar și solicită ca faza operativă să înceapă fără întârziere, în conformitate cu concluziile Consiliului din decembrie 2010, în care miniștrii apărării au convenit că AEA ar trebui să își intensifice activitatea de a facilita identificarea zonelor pentru regruparea și schimbul de capacități militare; solicită agenției să prezinte noi proiecte potențiale de cooperare (de exemplu, în domenii precum comunicațiile prin satelit, asistența medicală și logistica navală), pentru a evita suprapunerea costurilor și a crește interoperabilitatea;
33. sprijină recomandările Consiliului Afaceri Externe din ianuarie 2011, care i-a solicitat Înalțului Reprezentant să urmărească subiectele abordate în inițiativa Weimar, astfel încât să permită luarea de măsuri concrete pe baza unui raport pe care ÎR trebuie să îl prezinte Consiliului Afaceri Externe până la jumătatea anului 2011, în vederea obținerii unor rezultate concrete până la sfârșitul anului, pe cât posibil, inclusiv potențialul de extindere a unor astfel de inițiative pentru a include alte state membre interesate;
34. indică nevoia de a depăși dezechilibrul actual în ceea ce privește capacitățile de planificare și desfășurare a operațiunilor civile și militare, oferind UE un nivel permanent de comandă militar-strategică sau un comandament operațional (Operational Headquarters - OHQ) care să servească drept omolog al CPCC; subliniază că mecanismele „Berlin Plus” au fost utilizate doar într-o măsură limitată, fiind restrânse până acum la preluarea unor misiuni NATO preexistente, atrăgând atenția asupra problemelor legate de conceptul națiunii-cadru, care se bazează pe utilizarea a cinci comandamente operaționale naționale și, în special, asupra caracterului fragmentat al

planificării operațiunilor politice și strategice (conceptul de gestionare a crizelor, opțiunile strategice militare, Directiva privind inițierea militară), adăugând la dificultatea generării de forțe și făcând utilizarea capacităților civile și militare mai greu de coordonat;

35. consideră că actualul Centru operațional, deși constituie un prim pas binevenit, nu îndeplinește cerințele (nu este o coincidență faptul că nu a fost niciodată folosit) și că, în schimb, acesta trebuie să fie permanentizat și pus într-o poziție de a gestiona misiunile dincolo de dimensiunile limitate din prezent (aproximativ 2 000 de soldați); acest lucru se poate face prin creșterea substanțială a personalului său și abordarea lipsei de fiabilitate a sistemelor de comunicații ale UE și a infrastructurii informatice, principalul motiv fiind lipsa unei structuri permanente C2 (sau a unui cadru juridic corespunzător), fapt care poate afecta, de asemenea, în mod negativ conștientizarea situațiilor; susține ar trebui înființat un Comandament militar pe lângă Comandamentul civil, făcând astfel posibilă efectuarea întregii game de operațiuni militare și civile, exploatarea deplină a potențialelor efecte sinergice, respectând, în același timp, distinctele ierarhii civile și militare de comandă și procedurile diferite de luare a deciziilor și condițiile de finanțare;
36. salută faptul că, în răspunsul său la inițiativa Weimar, ÎR a recunoscut nevoia unei capacități de desfășurare a operațiunilor militare a UE; susține că analiza eficienței costurilor, solicitată de ÎR, ar trebui să fie, de asemenea, luată în calcul în costurile care decurg din lipsa unui Comandament operațional al UE; își declară intenția de a promova un studiu cu privire la acest punct și cu privire la costul posibil și la modalitățile de finanțare pentru noua structură;
37. recunoaște soliditatea grupurilor tactice de luptă, dar solicită ca conceptul și structura grupurilor, care până în prezent nu au fost niciodată desfășurate, să fie analizate cu atenție; consideră că
 - pentru fiecare perioadă de rotație de șase luni, ar trebui să existe un grup tactic de luptă în forma aprobată până în prezent și un grup mai mic, care ar trebui, totuși, să fie specializat (capacitatea de nișă) și/sau potrivit pentru conflictele de joasă intensitate care implică sarcini mixte civil-militare;
 - costurile operaționale ar trebui să fie suportate de către mecanismul ATHENA, care urmează să fie revizuit sub președinția poloneză;
38. încurajează șeful agenției/VP/ÎR și Comisia să caute o strânsă colaborare între AEA și Comisie în vederea consolidării capacității cu dublă utilizare, în scopul de a crea un management sinergic mai bun al resurselor civil-militare, în special prin capitolul securitate al programului-cadru pentru cercetare și dezvoltare tehnologică; salută, în consecință, perspectiva celui de-al optulea program-cadru care va acoperi, de asemenea, securitatea externă;
39. solicită un dialog constructiv între Comisie, Parlamentul European, AEA și statele membre participante privind pregătirile pentru cel de-al optulea program-cadru în vederea investițiilor în domenii tehnologice de interes comun la nivelul UE, având în vedere, nu în ultimul rând, faptul că suma cheltuită în Europa pentru investițiile în domeniul cercetării și dezvoltării din apărare este, în prezent, echivalentul a aproximativ 10 % din

cifra SUA;

40. susține că una dintre premisele pentru o PSAC de sine stătătoare este stabilirea unei piețe europene competitive a apărării și securității, cu o bază industrială și tehnologică consolidată pentru apărarea europeană (EDTIB) (inclusiv identificarea capacităților industriale cheie, securitatea aprovizionării între țări, creșterea concurenței pe piața echipamentelor de apărare, o bază de furnizori în continuă aprofundare și diversificare, precum și o cooperare sporită în domeniul armamentelor);
41. subliniază că este esențial, pentru piața de apărare, ca următoarele directive să fie transpuse în legislația națională:
 - (până la 30 iunie 2011) Directiva 2009/43/CE privind transferul produselor din domeniul apărării în interiorul Comunității și
 - (până la 31 august 2011) Directiva 2009/81/CE privind procedurile de atribuire a anumitor contracte de lucrări în domeniile apărării și securității;

recomandă ca statele membre să respecte cu strictețe termenele-limită, sub supravegherea Comisiei, și să elaboreze reglementările necesare pentru punerea în aplicare și instruirea personalului în cauză, pentru a asigura aplicarea noilor norme;

42. susține că, pentru a încuraja piața europeană emergentă de apărare, trebuie să se găsească un remediu pentru vidul în materie de reglementări și standarde, deoarece această situație limitează oportunitățile de piață atât pentru jucătorii mari, cât și pentru IMM-uri, împiedicând interoperabilitatea sistemului de securitate; sprijină pe deplin activitatea AEA în conformitate cu noul temei juridic prevăzut de Tratatul de la Lisabona; susține o strânsă colaborare cu Comisia, care este competentă din punct de vedere juridic în ceea ce privește reglementarea pieței de apărare și securitate;
43. îndeamnă statele membre participante să trateze participarea la AEA ca un angajament permanent și să furnizeze agenției resursele umane și economice necesare; solicită ca cheltuielile alocate pentru proiectele operaționale și studii (care au reprezentat până în prezent - în medie - circa 25 % din buget) să fie extinse, în cazul inoportun în care vetourile privind creșterile de buget ar urma să continue pe o perioadă mai îndelungată;
44. solicită statelor membre participante la AEA să acorde un sprijin loial și cooperant pentru activitatea și inițiativele prezentate de VP/ÎR, în calitatea sa de șef al agenției, și îndeamnă VP/ÎR să stabilească metodele de lucru care să le permită statelor membre participante să joace invariabil un rol activ în luarea de decizii, în conformitate cu caracterul interguvernamental al agenției și cu dispozițiile din tratat, ideea fiind de a construi un consens politic;

Securitatea externă și internă

45. consideră că aspectele interne și externe ale securității UE ar trebui să fie tratate ca dimensiuni complementare ale aceleiași strategii, așa cum a clarificat Consiliul European o dată cu reuniunile sale de la Tampere (1999), Feira și Stockholm (2010), când a adoptat

obiectivele unui spațiu european de libertate, securitate și justiție pentru perioada 2010-2014;

46. prin urmare, este din ce în ce mai evident în timpurile moderne, și în special după 11 septembrie 2001, că multe amenințări transnaționale, cum ar fi terorismul, crima organizată, infracționalitatea informatică, traficul de droguri și de ființe umane nu pot fi neutralizate fără o acțiune coordonată a politicilor externe și de securitate, măsuri legislative și politice „interne” și instrumente care au fost deja anunțate odată cu primul Program european de combatere a terorismului (2001) și prima Strategie de combatere a terorismului (2005);
47. recunoaște că legăturile dintre politicile de securitate interne și externe au devenit tot mai evidente în statele membre și, în special, în țările terțe, cum ar fi Statele Unite, unde Departamentul pentru Securitate Internă (DHS), înființat în anul 2003 prin fuziunea a 22 de agenții federale, are acum peste 200 000 de funcționari și un buget anual de peste 40 de miliarde de dolari, consideră că nu este nicio surpriză faptul că principalele misiuni ale DHS sunt, într-o anumită măsură, identice celor pe care Uniunea Europeană le-a legat de crearea unui spațiu de libertate, securitate și justiție (protejarea granițelor externe, migrația, combaterea terorismului);
48. salută faptul că dispozițiile-cheie ale Tratatului de la Lisabona au permis un context de genul celor descrise mai sus și reflectă nevoia de a exploata sinergiile dintre securitatea externă și internă, inclusiv următoarele:
 - extinderea PSAC pentru a include misiuni mai ample de tip Petersberg, care ar putea contribui la combaterea terorismului, nu în ultimul rând prin susținerea țărilor terțe în lupta împotriva terorismului pe teritoriul lor; recomandă ca aceste dispoziții să fie interpretate în termeni globali;
 - clauza de solidaritate: este de acord că acest instrument trebuie să fie operativ și salută faptul că Comisia și ÎR/VP au promis să prezinte o propunere transversală în 2011 în scopul de a oferi baza pentru angajamentul colectiv al UE față de punerea în practică a clauzei de solidaritate;
49. consideră că Strategia europeană de securitate (2003) și Strategia de securitate internă (2010) identifică în mod coerent un număr de domenii comune - cum ar fi terorismul, crima organizată, și securitatea informatică - cu implicații pentru ambele dimensiuni de securitate; este de acord, prin urmare, că modul de reunire a dimensiunilor interne și externe trebuie să fie îmbunătățit, o idee care a fost dezvoltată de către Comisie în comunicarea sa intitulată „Strategia de securitate internă a UE: cinci pași către o Europă mai sigură”;
50. consideră că complementaritatea obiectivelor de securitate internă și externă este reflectată și de faptul că:
 - COPS și COSI (comitetul de securitate internă creat în temeiul TFUE), precum și SITCEN și agențiile de securitate aferente, precum EUROPOL, EUROJUST,

FRONTEX vor colabora și vor prezenta instituțiilor Uniunii Europene o evaluare a amenințărilor comune;

- un model de securitate a informațiilor va fi dezvoltat prin conectarea Sistemului de Informații Schengen la toate celelalte rețele la nivel european, cum ar fi VIS și EURODAC, utilizând modelul elaborat de Statele Unite care interconectează Departamentul de Stat al SUA și rețelele de informații ale DHS legate de prevenirea terorismului;
- urmărirea finanțării actelor de terorism s-a îmbunătățit recent prin acordul TFTP UE-SUA și prin toate măsurile legislative de impunere a trasabilității tranzacțiilor suspecte;
- definirea infrastructurilor critice europene ia în considerare impactul acțiunilor întreprinse de om (atacurile teroriste);

51. este de părere că toate inițiativele enumerate mai sus ar putea fi lansate, prin urmare, numai cu o bază juridică solidă și însoțite de măsuri legislative care pot fi adoptate în domeniul de competență internă a UE, unde regula este o majoritate calificată în Consiliu și care implică, de asemenea, codecizie în Parlamentul European și, nu în ultimul rând, revizuirea judiciară de către Curtea de Justiție;
52. este de părere că va fi logic ca, atunci când aceeași amenințare va necesita activarea măsurilor de securitate externă și internă, UE să acorde prioritate măsurilor disponibile mai eficiente - și solide din punct de vedere juridic -, acestea din urmă fiind cele care decurg din competența internă; consideră că rolul Parlamentului ar trebui să fie, de asemenea, decisiv în ceea ce privește strategiile și măsurile conexe specifice din cadrul PESC;
53. atrage atenția Consiliului și Înaltului Reprezentant că sunt obligați să informeze Parlamentul cu privire la situația relațiilor externe și, în special, a relațiilor cu țările terțe și cu organizațiile internaționale cu care sunt în curs de negociere sau au fost încheiate acorduri internaționale în interesul UE; reamintește Consiliului că, în cazul în care nu se referă exclusiv la PESC, acordurile privind schimbul de informații confidențiale cu țările terțe și organizațiile internaționale trebuie să fie negociate și încheiate în așa fel încât să permită Parlamentului să fie informat și implicat în conformitate cu articolul 218 alineatul (6) din TFUE; ținând cont de acest lucru, își rezervă dreptul de a determina dacă Acordul între statele membre ale Uniunii Europene, reunite în cadrul Consiliului, în ceea ce privește protecția schimbului de informații clasificate în interesul Uniunii Europene nu afectează exercitarea prerogativelor conferite lui de Tratat;

Securitatea prin operațiuni

54. recunoaște că, din 2003, UE a întreprins numeroase misiuni (24) pe trei continente, implicând diverse tipuri de intervenții, cea mai mare parte fiind reprezentată de misiuni civile specializate în domeniul poliției, al reformei sectorului de securitate (RSS) și consolidarea statului de drept;

55. constată că această tendință este confirmată de caracteristicile celor 13 misiuni aflate în curs de desfășurare și că, dincolo de scopul „principal”, se cere ca misiunile să își asume un caracter „multifuncțional”, ca în cazul EULEX KOSOVO, care cuprinde mai multe funcții (poliție, justiție, vamă) și de îndrumare, monitorizare, asistență și sarcini executive sau, mai recent, misiunea EUTM Somalia, localizată în Uganda și menită să ofere instruire militară forțelor de securitate ale guvernului federal de tranziție, care reprezintă un exemplu al accentului în creștere pe sarcinile legate de RSS în gestionarea crizelor militare;
56. salută revizuirea continuă a conceptelor PSAC existente; constată, în special, că statul de drept va fi considerat un concept general care acoperă poliția, justiția, administrația civilă, vamală, supravegherea frontierelor și alte domenii relevante utile planificatorilor și experților de pe teren în elaborarea și desfășurarea de misiuni cu sarcini de consolidare și/sau substituție (executive); susține activitatea depusă pentru a dezvolta conceptul de misiuni PSAC în domeniul justiției, observând, în același timp, că trebuie să se evite suprapunerea inutilă cu posibilele programe ale Comunității; se îndoiește că tipul de sarcini îndeplinite până în prezent de misiunea EULEX în Irak se conformează caracteristicilor unei misiuni PSAC;
57. recunoaște, de asemenea, că Tratatul de la Lisabona a sancționat oficial o extindere a misiunilor de tip Petersberg, deja în desfășurare în anii care au precedat intrarea în vigoare a Tratatului, și astfel antrenând inovația, oferind un cadru politic și juridic mai solid, în concordanță cu realitatea;
58. îndeamnă ca experiența dobândită să fie valorificată în scopul de a da un nou impuls misiunilor, în termeni cantitativi (misiunea EUTM Somalia este singura intervenție nouă întreprinsă în ultimii doi ani) și, mai presus de toate, în termeni calitativi, deoarece misiunile sunt testul acid al mandatului PSAC și o referință importantă de credibilitate a UE ca actor internațional;
59. subliniază că sunt necesare, de urgență, progrese clare în ceea ce privește aspectele tehnice, juridice, operaționale și, mai presus de toate, politice și strategice; susține, în special, că fiecare misiune ar trebui să fie cuprinsă în cadrul unei strategii politice clare (pe termen mediu și lung); consideră că o astfel de legătură este esențială pentru a asigura succesul operațional al intervențiilor și, la un nivel mai general, pentru a rupe cercul vicios în care PSAC, mai degrabă decât să fie un instrument al PESC, tinde să o înlocuiască, cu toate inconsistențele pe care le conține;
60. constată cu îngrijorare că o astfel de legătură a lipsit până în prezent și, în cele mai multe cazuri, încă nu este oferită, o deficiență care afectează în mod negativ eficacitatea și eficiența misiunilor, de exemplu:
- EUPOL Afganistan are un impact foarte mic deoarece nu există o strategie clară și misiunea este în mod inevitabil absorbită în strategia SUA ACPAK;
 - EULEX KOSOVO a fost subminată, printre altele, din cauza dezacordurilor dintre statele membre cu privire la recunoașterea independenței teritoriului și prin preluarea logică și eficientă a misiunii de către NATO KFOR;

- EUBAM Rafah și EUPOL COPPS nu au afectat în mod semnificativ evoluția conflictului, deoarece acestea nu sunt bazate pe o strategie politică și diplomatică clară, care, cu toate acestea, trebuie să fie căutată în scopul de a pregăti terenul pentru un angajament reînnoit în teritoriile palestiniene;
 - este posibil ca EUFOR Althea din Bosnia-Herțegovina (lansată în 2004 în cadrul mecanismelor „Berlin Plus”) să își fi atins obiectivele principale și, prin urmare, ar trebui să fie realizată o evaluare politică cu scopul de a stabili dacă misiunea ar trebui să considerată încheiată și dacă resursele financiare și umane semnificative (peste 1 400 de persoane) ar trebui să fie recuperate;
 - în ciuda profilului său ridicat și a succeselor înregistrate, NAVFOR Somalia este obstrucționată de lipsa unei strategii regionale clare care să abordeze cauzele pirateriei și să trateze în mod eficient instabilitatea cronică din Cornul Africii;
61. solicită o mai bună coordonare pe teren, în care șefii de delegație (acum oficiali SEAE și nu funcționari ai Comisiei) și RSUE vor avea de jucat un rol crucial; consideră că o astfel de coordonare ar trebui să se aplice la mai multe niveluri, în special:
- între misiunile care operează în același teatru de operațiuni, în așa fel încât să se evite neconcordanțele și suprapunerea forțelor, de tipul celor care au avut loc, de exemplu, în Bosnia-Herțegovina, din cauza divergențelor din mandatele misiunilor EUFOR Althea și MPUE de combatere a crimei organizate;
 - între PSAC și alți actori și instrumente ale UE, mai ales în Palestina și în misiunile africane;
 - între UE și ceilalți actori internaționali care acționează în același timp, astfel încât să se creeze cea mai bună cooperare posibilă din punct de vedere strategic (de exemplu, în ceea ce privește instruirea forțelor de securitate afgane, activitățile fiind împărțite între UE, Statele Unite ale Americii și NATO), precum și din punct de vedere operațional (cu referire, în special, la acordurile de reglementare a libertății de acțiune pe teren, în scopul de a permite schimbul de informații clasificate, sau la protecția personalului european de către trupele NATO);
62. recomandă ca mecanismul ATHENA să fie reformat cu scopul raționalizării și creșterii proporției de costuri partajate (în prezent, estimate la aproximativ 10 %), astfel încât să se creeze o repartizare mai echitabilă a sarcinilor în operațiunile militare, în care participanții într-o misiune, care poartă deja o mare responsabilitate în ceea ce privește riscurile și costurile, trebuie, în prezent, să suporte o responsabilitate economică mai mare;
63. salută rezultatul obținut în cadrul acordurilor de la Madrid privind crearea SEAE, care a permis alocarea a trei rubrici bugetare specifice pentru principalele misiuni din cadrul PSAC (EULEX Kosovo, EUPOL Afganistan și EUMM Georgia) în vederea creșterii transparenței și îmbunătățirii controlului parlamentar al cheltuielilor; își declară disponibilitatea de a coopera cu noul președinte permanent al COPS în scopul de a îmbunătăți și spori eficiența reuniunilor comune de consultare privind PESC, respectând declarația IR privind responsabilitatea politică, convenită la Madrid;

64. solicită instituirea, astfel cum este prevăzut în Tratatul de la Lisabona, a fondului de lansare pentru activitățile de pregătire a operațiunilor militare, în vederea accelerării eliberării fondurilor, și solicită ca această măsură să fie acoperită de propunerea de revizuire a mecanismului ATHENA;
65. recomandă să fie luate măsuri pentru remedierea dificultății de a găsi profesioniști pentru misiunile civile (așa cum s-a întâmplat în misiunile EULEX KOSOVO și EUPOL Afganistan), care s-au dovedit a fi cea mai frecventă formă de intervenție, și să se prevadă dispozițiile necesare pentru o desfășurare rapidă și durabilitate;
66. recomandă, în ceea ce privește integrarea perspectivei de gen în conformitate cu UNSCR 1325 și pentru a face misiunile civile și militare mai eficiente, ca personalul de sex feminin să fie implicat în mod corespunzător la fiecare nivel de gestionare a crizelor;
67. solicită ÎR/VP să ia măsurile necesare pentru a optimiza utilizarea potențială a resurselor europene și a capacităților pentru misiunile civile și constată cu îngrijorare că sunt suportate costuri ridicate pentru securitatea misiunilor EUJUST LEX Irak și EUPOL Afganistan, măsurile în cauză fiind încredințate unor firme private de securitate;
68. subliniază necesitatea unor proceduri mai robuste, stabilite oficial la nivel instituțional, pentru a permite efectuarea unei evaluări la intervale regulate - pe baza unor criterii comune - cu privire la desfășurarea misiunilor de pe teren; consideră că acest lucru ar permite ca experiența acumulată să fie valorificată din punct de vedere politic și strategic, tehnic, juridic și operațional și, pe termen lung, ar putea oferi un punct de plecare pentru îmbunătățirea intervențiilor în curs și pentru criteriile care urmează să fie aplicate crizelor emergente, pentru a crea cel mai bun echilibru posibil între interesele strategice și resursele disponibile;

Securitatea în parteneriate

69. susține că tendința către multipolaritate din sistemul internațional și crearea de parteneriate strategice trebuie să fie cuprinse într-un angajament activ față de promovarea multilateralismului, dat fiind faptul că aceasta este dimensiunea cea mai în concordanță cu natura specifică a UE și cu interdependența tot mai mare care caracterizează globalizarea;
70. consideră că rolul Organizației Națiunilor Unite este central în acest context; constată că Tratatul de la Lisabona impune UE o obligație de a promova soluții multilaterale, în special în cadrul ONU, și că acțiunea internațională trebuie să se bazeze pe principiile Cartei ONU;
71. recunoaște că, în ceea ce privește temeiul juridic, Tratatul de la Lisabona a depășit dihotomia anterioară între politicile Uniunii și cele comunitare, conferind o personalitate juridică unică și consolidând autonomia ordinii juridice a UE în materie de drept internațional, chiar și atunci când securitatea internațională este în joc, cum indică jurisprudența Curții de Justiție în cauza Kadi (în conformitate cu care „dreptul internațional se poate intercala în ordinea juridică a UE numai în condițiile stabilite de principiile constituționale ale Comunității”);

72. solicită acelor state membre care sunt reprezentate în Consiliul de Securitate al ONU să apere pozițiile și interesele UE și să solicite ÎR/VP să vorbească în numele UE în acest forum, în conformitate cu Tratatul de la Lisabona;
73. subliniază necesitatea de a consolida cooperarea dintre UE și ONU în domeniul gestionării situațiilor de criză, în special în stadiile incipiente ale unei crize, în strânsă legătură cu structurile corespunzătoare ale nou-înființatului SEAE;
74. recunoaște că NATO constituie încă piatra de temelie a apărării colective pentru acele state membre care fac parte din alianță; salută revenirea Franței în structura de comandă integrată a Alianței Atlantice și consideră că acest lucru ar trebui să ajute la risipirea oricărei rezistențe în fața dezvoltării unei politici de apărare comune la nivelul UE;
75. salută acordul din noul concept strategic al NATO privind continuarea consolidării parteneriatului strategic UE-NATO; reafirmă importanța consolidării cooperării UE-NATO în gestionarea crizelor, în spiritul consolidării reciproce și cu respectarea autonomiei lor decizionale; atrage atenția asupra necesității de a evita suprapunerile inutile ale eforturilor și resurselor și invită UE și NATO să își accentueze cooperarea, prin instrumentele lor corespunzătoare, în contextul unei abordări cuprinzătoare față de crize, în care ambele să fie implicate pe teren;
76. indică importanța fundamentală a continentului african pentru securitatea UE și pentru menținerea păcii și prevenirea conflictelor; sprijină cooperarea strânsă dintre UE și Uniunea Africană în cadrul parteneriatelor de pace și de securitate, alături de strategia comună Africa-UE; favorizează o mai mare implicare a Uniunii Africane, în special în cazurile de gestionare a situațiilor de criză, și reafirmă necesitatea ca Comisia și statele membre să dețină un rol, luând măsuri concrete de combatere a traficului și răspândirea armelor ușoare și a armelor de calibru mic; susține angajamentul din Declarația de la Tripoli de a face pacea africană și arhitectura de securitate pe deplin operaționale;
77. recomandă, în special, să fie dezvoltate capacitățile africane timpurii de avertizare și conflict, ca „grupul de înțelepți” să fie plasat într-o poziție de mediere mai eficientă și că ar trebui studiate modalitățile de punere în aplicare a recomandărilor din raportul Prodi referitor la finanțarea operațiunilor de menținere a păcii din Africa; îndeamnă ca relațiile să fie urmărite pe o bază de colaborare și să fie îmbunătățite capacitățile organizațiilor africane subregionale;
78. reamintește că, în plus față de parteneriatele cu alte organizații internaționale, cum ar fi ONU, NATO, și UA, cooperarea cu țările terțe ar trebui consolidată în contextul PSAC; constată că experiența arată că țările terțe pot aduce aporturi importante, resurse umane și expertiză pentru misiunile din cadrul PSAC, cum ar fi în contextul EUFOR Tchad/RCA, pentru care Rusia a furnizat elicopterele atât de necesare, și EUFOR Althea, în care țări ca Turcia și Maroc au contribuit cu contingente substanțiale de trupe; consideră, în plus, că implicarea țărilor terțe poate spori legitimitatea operațiunilor PSAC și poate contribui la crearea unui dialog mai extins cu partenerii importanți în materie de securitate;
79. consideră că un astfel de dialog ar trebui să abordeze evaluarea amenințării respective, să implice (după caz) participarea țărilor terțe la exerciții și activități de formare ale UE și să conducă la o angajare reciprocă mai strânsă; consideră că ar trebui să fie abordate

obstacole procedurale în scopul de a facilita cooperarea cu țările terțe și de a evita întârzierile de negociere pe care le poate presupune fiecare contribuție specifică; consideră că pot fi stabilite acorduri-cadru și proceduri standard, în acest scop, cu anumite țări terțe pentru a le facilita contribuția;

o

o o

80. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție vicepreședintei/Înaltului Reprezentant, Consiliului, Comisiei, parlamentelor statelor membre, Adunării Parlamentare a NATO și Secretarilor generali ai Organizației Națiunilor Unite și NATO.